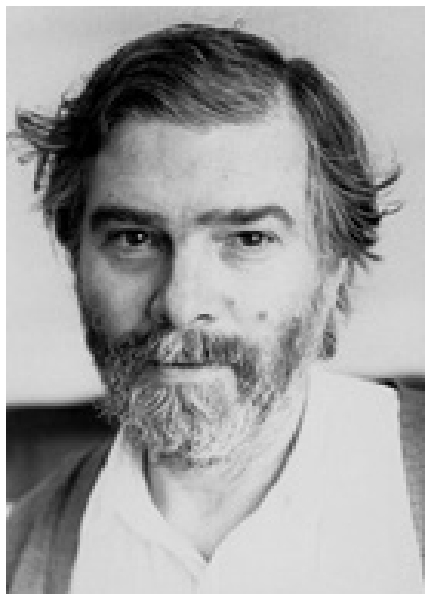


TONKO MAROEVIĆ (1941. – 2020.) IN MEMORIAM



U Starome Gradu na Hvaru u 79. godini života umro je akademik Tonko Maroević, istaknuti hrvatski književnik, povjesničar umjetnosti, likovni i književni kritičar i prevoditelj, redoviti član Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Premda je bio umirovljen, akademik Maroević neumorno je sudjelovao u brojnim književnim, likovnim i uopće kulturnim događanjima. Njegovim odlaskom hrvatska kultura gubi jedno od najvažnijih pera koje je više od pola stoljeća ispisivalo brojne stilski dojmljive, stručno i znanstveno utemeljene te nadahnute tekstove o našoj književnosti i umjetnosti.

Maroević se rodio 22. listopada 1941. u Splitu gdje je završio Klasičnu gimnaziju. Studij komparativne književnosti i povijesti umjetnosti završio je 1963. na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, gdje je 1976. doktorirao temom *Likovna umjetnost u hrvatskoj književnosti od moderne do danas* (objavljeno kao knjiga 2007. pod naslovom *Napisane slike*), a od 1965. do 1970. bio je asistent na Odsjeku za povijest umjetnosti. Od 1970. do umirovljenja 2011. radio je u Institutu za povijest umjetnosti u Zagrebu, a predavao je i na Akademiji dramske umjetnosti. Za redovitoga člana HAZU, u Razredu za književnost, izabran je 2002., a od 1990. bio je član suradnik.

U književnosti se javio zbirkama pjesama u prozi *Primjeri* (1965.) i *Slijepo oko* (1969.) u okviru naraštaja okupljena oko časopisa *Razlog*. U kasnijoj fazi njegovo pjesništvo obiluje intertekstualnim i metatekstualnim referencijama, a odlikuje ga i povratak vezanom stihu i tradicionalnim

oblicima (*Motiv Genoveve*, 1986.; *Trag roga, ne bez vruga*, 1987.; *Četveroručno*, 1992.; *Sonetna struka*, 1992.; *Black & Light: versi od prigode*, 1995.; *Redak mulja, redak pjene*, 2013.). Svoje izabrane pjesme objavio je 2009. u zbirci *Drvlje i kamenje*.

Tonko Maroević kao književni kritičar sustavno je pratio suvremeno hrvatsko pjesništvo, a bavio se i starijom hrvatskom te talijanskom književnošću. Svoje eseje, kritike i prikaze skupio je u više knjiga (*Dike ter hvaljenja*, 1986.; *Zrcalo adrijansko: obilježja hrvatsko-talijanskog jezičnog dijaloga*, 1989.; *Klik!: trenutačni snimci hrvatskog pjesništva*, 1998.; *Pohvala pokudi*, 1998; *Družba da mi je: domaći književni portreti*, 2008.; *Skladište mješte sklada*, 2010.). Sastavio je antologije suvremenoga hrvatskog pjesništva od 1971. do 1995. (*Uskličnici*, 1996.) i od 1996. do 2019. (*Svjetlaci*, 2019.), kao i antologije katalonskoga pjesništva: *Bikova koža* (1987.) i *Riječi za jedan lapidarij* (2018.).

Bio je neumoran proučavatelj suvremene hrvatske likovne umjetnosti: objavljuvao je likovne kritike i rasprave u stručnim časopisima i novinama, bio je autor predgovora u katalozima i grafičkim mapama (Z. Bourek, J. Bratanić, R. Goldoni, Z. Keser, A. Kuduz, V. Kuliš, Ž. Lapuh, I. Lovrenčić, E. Murtić, Š. Perić, H. Šercar, I. Šiško, M. Šutej i dr.), od kojih je mnoge probrao za knjigu *Slikanje i slikama predgovaranje: pisani portreti* (2006.).

Objavio je i monografije: *Nives Kavurić-Kurtović*, 1986.; *Zlatko Kauzlarić Atač*, 1996.; *Vojin Bakić*, 1998.; *Antun Zuppa*, 2000.; *Antun Babić*, 2002.). Članke o naivnoj umjetnosti, pisane od 1968. do 2012., skupio je u knjizi *O naivi i autsajderskoj umjetnosti* (2013.). Prevodio je s nekoliko jezika (G. Cavalcanti, Dante, F. García Lorca, G. Mascioni, G. Papini, F. Petrarca, R. Queneau, L. Sciascia i dr.), a o iskustvu prevođenja Jorgea Luisa Borgesa napisao je knjigu eseja *Borgesov čitatelj* (2005.).

Maroević je 2013. dobio nagradu *Vladimir Nazor* za životno djelo u području književnosti, a 2018. nagrađen je i *Goranovim vijencem* za pjesničko djelo. Od 2011. bio je dopisni član Slovenske akademije znanosti i umjetnosti, a od 2015. i Crnogorske akademije nauka i umjetnosti.

Šimun Musa
simun.musa@gmail.com